

V I T A

Ebben a rovatban közöltekkel szerkesztőségünk — természetzerűleg — nem mindig és nem mindenben ért egyet, de az elvi síkon folyó vitának szabad folyást enged.

Magasabb színvonalú szakkönyvtárosképzést!

Úgy vélem »A Könyvtáros« igen helyesen megválasztott időpontban indította meg vitáját a könyvtárosképzésről. A magyar könyvtárosképzés területén most kell előkészítenünk azt a fordulót, melyet immár sürgetően írnak elő számunkra e téren szerzett tapasztalataink és az MDP Központi Vezetőségének a közoktatásügy helyzetéről és feladatáról szóló januári határozata. Edigi munkánkat — és ez vonatkozik minden tanfolyamra a legkisebbtől egészen a főiskolai és egyetemi oktatásig — a felépített igények gyors kielégítésére való törekvés jellemezte. A jövő feladata most már minőségi. Az állandóan fejlődő olvasói igények felismeréséhez és teljesítéséhez egyre nagyobb tudású és magasabb képzettségű könyvtárosokra van szükség.

Pártunk Központi Vezetőségének az a megállapítása, hogy »jól megalapozott, sokoldalú s magasszínvonalú szakképzést kell megvalósítani« — könyvtárosképzésünkre is vonatkozik. Vonatkozik talán elsősorban egy teljesen elhanyagolt területre: a szakkönyvtárosképzésre. Szakminisztériumaink (könyvípar, nehézipar, kohó- és gépipar...) egymás után adják ki rendeleteiket, melyben a vezetőjük alá tartozó vállalatok részére kötelezően előírják szakkönyvtárak létesítését. Ma már több száz ilyen szakkönyvtár működik hazánkban. Ezek feladata egyrészt a dolgozók műszaki kultúrájának emelése, másrészt a tervező- és kutatómunka közvetlen segítése műszaki irodalommal. (Hatalmas jelentőségüket jól mutatja az az egyetlen adat, hogy 1953 utolsó negyedében 80 vállalatban a dolgozók közel 30 millió forint évi megtakarítást jelentő olyan újítását fogadták el, amely a szakkönyvtárakban található műszaki irodalom alapján készült.)

Ezeknek a könyvtárosoknak képzésével eddig senki sem foglalkozott. Az Országos Műszaki Könyvtár ezért több négyhónapos tanfolyamot indít részükre, de ez nem oldja meg teljesen a szakkönyvtárosképzés problémáját. A termelés problémái és a technika fejlődése az ezen a területen dolgozó könyvtárosok-

tól egyre magasabb tudást követel meg; könyvtárosképzésünknek erre figyelemmel kell lennie. A főiskolai és egyetemi oktatásunk egyesítési tervénél ezt a területet is fel kell mérni és az oktatásban — legcélszerűbben a szabadon választható tárgyak között — a műszaki könyvtárosok sajátos ismereteinek megszerzését is biztosítani kell. (Ilyen szaktárgyak: a műszaki tudományok alapvető irodalmának és a tizedes osztályozás műszaki részének részletes ismertetése, tájékoztató munka, dokumentációs kiadványok, termelés és irodalom összefüggése...)

Az oktatásügy területén gyakori hiba a szovjet eredmények alapos elemzés nélküli átvétele. A könyvtárosképzés területén is elővetünk ilyen hibákat. Például: a dokumentációs munka — a szovjet példa nyomán, igen helyesen — egyesült a könyvtárral. De felismertük-e az ebből következő tennivalókat a könyvtárosképzésben? Hol képezzünk mi dokumentációs szakembereket?

Természetesen, ha felsőfokú könyvtárosképzésünk mindenben elegendet is tesz majd az itt vázolt követelményeknek — akkor sem végeztük be munkánkat. Ezzel párhuzamosan, de talán még azt megelőzően is, tervszerűen, a lehető leg szélesebb körben meg kell indítanunk a munkaterületükön bevált könyvtárosok szervezett továbbképzését. E téren a jelenleg folyó tanfolyamok, előadássorozatok és kisebb szakoktatási formák összehangolására van szükség, ami igen sürgető feladata a Népművelési Minisztériumnak és a nagykönyvtárak módszertani osztályainak.

Itt kell megemlítenem a könyvtárosok részére szükséges magasszínvonalú szakkönyvek teljes hiányát is.

A könyvtárosképzésnek elsősorban a felsőoktatás magasabb színvonalúvá tételének és a továbbképzés egységes, szervezett rendszerének területén kell fordulatot végrehajtania. Ez a ma feladata.

BALÁZS SÁNDOR
az Orsz. Műszaki Könyvtár
munkatársa